

אפשר שיתצרר שיקיים המלוא בודאי אבל הכא חי אפשר שיתצרר לעולם, אבל זה אינו כי לעומת זה הרי התם אפשר נמי שיתצרר שבדאי לא יקיים המלוא, והרי הדברים קל וחומר ומה במקום שיוכל להיות שיתצרר בודאי שלא יקיים המלוא מחויב להכניס עצמו לילך מספק ומניח בשביל זה ודאי מלוא דרבנן. כ"ש במקום שלא יוכל לבא לידי צירור שבדאי לא עשה מלוא אינו דין שמחויב לקיים מספק:

ואנו תמידין לאשר זה הרב ששמענו שהעיר על דברינו שמענו שהוא עוסק בספרי הקבלה כנהוג ולפי העולה על דעתו שאין חובה כלל על האדם לטרוח בקיום מלוא מספק כי שמא לא יקיים בזה המלוא נמלא שטח צחנם ולא יקבל על זה שום שכר ולמה יתיגע ויעריר צחנם, ולפי דעתו קבלת השכר הוא רק על מלוא מצוררת קמי שמיא שהוא מלוא צחמת אבל מה שקמי שמיא גליא שאינה מלוא הגם שהאדם מלוא טרח וכיון לקיים בזה מלוא צורא יולא צפחי נפש בלא שום קבלת שכר. ח"כ איך הבין מה שתקנו לנו המקובלים בסדר החקיעות לומר צויכי רלון שצין כל סדר וסדר שיעלו אלו המלאכים היוצאים מן השופר מתשרית ומתש"ת ומתשרית והיינו שמכל קולות של החקיעות נצראו מלאכים והיינו כידוע שמכל מלוא שאדם עושה נצרא מלאך, בדאי במדרש רבה (משפטים פ' לב) ובכמה דוכתי. וכפי דעתו הרי כמה סדרים וקולות שאנו עושין מספק במצואר צמס' ר"ה (לג: לד.) יעו"ש צחוס' והרי קמי שמיא גליא אותן הקולות המיוחדים שאין בהם מלוא ומאין מקור מליאת המלאכים הספקיים:

אכן צחמת הדברים מצוארים בזה"ק (פנחס רלא:) תן ומשפט עמו ישראל דצר יום ציומו. יום ציומו מאי הוא אלא הני תרי יומין דר"ה אמאי תרין יומין צגין דאינון תרי צי דינא דמתחברן כחדא דינא עלאה דאיכו קשיא צדינא תתאה דאיכו רפיא ותרואיכו משתכחי. ועל דא לא ידעי הני בצללי רזא דיצבא ויללותא ולא ידעי דתרואיכו אלטריכו. ויללותא דאיכו דינא תקיפא. תלת תצירין דאיכו דינא רפיא גנוחי גנח רפיא. אינון לא ידעין ועצדין תרואיכו ואנן ידעין ועצדין תרואיכו ובלא נפקין לאחר קשוט יעו"ש:

וראינו לקאת מפרשים שכוונת הזוה"ק לומר שחכמי הש"ס תלמודי צבלי ח"ו לא ידעו סוד הענין והצינו דהא דעצדין שניהם הוא משום

ספק חבל באמת חינו משום ספק כלל חלא דמדינא צעינ שניהם, ובעניותין אין דעתינו נוחה מזה כי ח"ו לומר כן שהזכ"ק יכחיש את הש"ס צלי אשר הוא חיינו ואורך ימינו, ועוד הרי אותו הענין והטעם קאמר הזכ"ק נמי בשני ימים של ר"ה והתם ודאי לא עצדינן תרווייהו מדינא שהרי צא"י במקום צ"ד באמת לא היו עצדינן חלא יומא חדא, חלא ודאי צעיקר הדבר לא פליג כלל הזכ"ק על הש"ס דודאי הא דעצדינן תרווייהו משום ספיקא הוא, אמנם אמיתת ביאור הענין הוא שאחר שביאר הזכ"ק דתרי יומי דר"ה דהוא משום ספיקא שמה יצאו העדים מן המנחה ולמעלה כדאיתא במס' צילה (ד: ה.) וצמח דוכתי וביאר דבשורש הם אחד צגין דאינון תרי צי דינא דמחצתן כחדא דינא עלאה דאיכו קשיא צדינא תתאה דאיכו רפיא ותרווייהו משתכחי וכמו שמבאר צה"ק להלן (שס) דיום הראשון הוא באחתכסיי בכסא דינא קשיא וציוס השני רפיא, והיינו שכל דין הוא במקום שנעלם אור הש"י והשגחתו מהצריאה וזה רומז שיום ראשון של ר"ה נקרא בכסא כדאיתא במס' ר"ה (ח.) ומזה ההעלמת האור לוקחין ישראל גודל יראה ומוסיפין עוד יים אחד מטעם ספק וצמח שהאדם מלדו מוסיף ומרצה יראה צזה מוסיף הש"י לגלות אהבתו ומדת הרחמים כוצת את מדת הדין וזה דינא רפיא: ועל זה סיים וקאמר ועל דא כלומר ומזה הטעם עלמו ג"כ הוא מה שהסתירו חכמי הש"ס צצלי והלצישו ענין התקיעות דעצדינן תרווייהו רק מטעם ספק ולא רמזו יותר כדרך הש"ס צצלי שהיה להם כח להעקיף ולהלציש סודות. ורזי תורה העמוקים צלוצשים קטנים וגמורים כדאמרין במס' סנהדרין (כד.) צמחשים הושיצני זה תלמוד צצלי עד שכללות ישראל הפשוטים שאין להם השגה צרזי התורה ולוקחין פשוטי ההלכות מתוך הש"ס צצלי אינם מצינים יותר רק דעצדי תרווייהו משום חלא ידעינן, הוא ג"כ מטעם זה לא רמזו להם יותר כדי שיתאחדו דינא קשיא צדינא רפיא על ידי שיהיה העבודה מתוך הסתר וספק שבאמת כל הספיקות יש להם מקום בשורש כי הש"י רואה שישראל יעצדו אותו וישאו אימתו אפונה ואף דרך כמה הסתרות וספיקות נכללין צרלון הש"י שרצה שיעצדו אותו מתוך הספק שאם לא היה רלונו שישראל יעצדו אותו מתוך הספק היה מגלה להם מפורש היאך הוא רלונו ומתוך שישראל עוצדים את הש"י אף מתוך הספק מעוררים רחמים יותר גדולים וצזה

מתאחד דינא קשיא צדינא רפיא וכדאיחא צוה"ק (אמור' לט:) שכל
 בסדר שזה אחר זה הוא שוצר מדת הדין והוא שמחוך שישראל עוצדים
 את הש"י מחוך הספק יגדל זכותם וגם דין הקשה יתחלש וישצר ולזה סיים
 חינוך כלומר פשוטי ישראל האחוזים רק בפשוטי ההלכות שצ"ס צצלי לא
 ידעין עד היכן מגיע כח עצודתם ועצדין תרווייכו ואין תלמידי חכמים
 יחידים שצדור שמציעין יותר בסודי התורה ידעין שבאמת זה הוא רצונו
 ית' שיביה עצודה מחוך הספק וצזה הספק מכוונין לעומק רצונו ית'
 ועצדין תרווייכו וכלא נפקין לארח קשוע ומינייכו ומיין מתקלם עלאה
 זה הוא תוכן ביאור כללות דברי הזה"ק ובמקומו נתבאר בעזהש"י חללינו
 צפרטות:

עכ"פ מפורש יולא שמקוים רצון הש"י אף על הספק זה עלמו הוא
 מלאך שלוח הש"י ומקבל שכר על קיום מצוה מספק:

והגם דצירושלמי עירוצין (פ"ג ה"ט) אמרי' רבי צא רבי חייל צשם
 רבי יוחנן בני אמי נחרו צי וגו' מי גרם לי להיות נוטרה אח
 הכרמים על שם כרמי שלי לא נטרתי מי גרם לי להיות משמרת שני ימים
 צסוריא על שלא שמרתי יום אחד צארץ סצורה הייתי שאני מקצלת שכר
 על שנים ואיני מקצלת שכר אלא על אחת יעו"ש, ולכאורה משמע מזה
 שאין מקצלין שכר על הספק, אכן מזה עלמו דקאמר סצורה הייתי שאני
 מקצלת שכר על שנים מוכח שמקצלין שכר על הספק ורק על אלו שהחטא
 גרם להם צזה אין מקצלין שכר על שניהם אצל צמקום שהאדם עושה
 מספק שמא יקיים צזה רצון הש"י צודאי אין הש"י מקפח שכרו וכנ"ל:
 ובאמת לולא ששמענו לא היה עולה על דעתנו שישתפק צזה שום צר
 דעת כלל כי צעניותנו הדצר פשוט שחוצה הוא על האדם

לקיים מצוה מסופקת והאריכות צזה אף למותר וכאשר שמענו השתוממנו
 על שפלת דורנו ושפלת כבוד התורה והמצות צעוה"ר חי לצאת חולי עוד
 יתעקש המתעקש שאין ראייה מכל אשר נתבאר דרך דחולין (ז.) ודרי"ה
 (לד:) החם אפשר שיתצרר שצודאי יקיים המצוה וחוצה הוא להעריח
 על הודאי והך דסדר התקיעות שמקצלין שכר גם על הספיקות היינו
 משום שהועילו צהמצוה שעי' קיום הספק נפטר ודאי מחיוצו, אצל מצוה
 מסיפקת שגם אחר קיומה עדיין הספק צמקומו עומד אם נפטר מחיוצו
 אין חוצה על-האדם לקיימה ודלא כהר"ן וכל הני גאוני האחרונים